

แบบฟอร์มจัดทำแผนงานยกระดับสุขภาพและคุณภาพชีวิต

1. คลัสเตอร์/หน่วยงาน.....สำนักงานสาธารณสุข.....
2. แผนงานหลักด้าน.....สุขภาพช่องปาก.....(สามารถมีได้มากกว่า 1 แผนงาน)
3. การวิเคราะห์สถานการณ์

ปัญหาสำคัญ แต่ยังไม่ดำเนินงาน (GAP)	มีการดำเนินงานแต่ยังล่าช้า / ทำได้น้อยยังไม่ถึงเป้าหมาย (LAG)
1. เทคโนโลยีในการคัดกรองอย่างง่าย มีความแม่นยำ คาดการณ์การเกิดโรคได้ 2. การพัฒนานวัตกรรมและเครื่องมือในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก เช่น ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดช่องปาก ผลิตภัณฑ์ตรวจเช็คโรค และความเสื่อมของช่องปากอย่างง่าย ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ราคาเหมาะสม 3. การส่งเสริมให้กลุ่มเปราะบาง ได้รับบริการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	1. ความครอบคลุมการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปาก ทุกกลุ่มวัยยังน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนด และกลุ่มเปราะบางมีข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการในระบบปกติ 2. การดำเนินงานสร้างเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากที่เหมาะสม นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี ยังไม่ครอบคลุม และมีข้อจำกัดในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย 3. การดำเนินงานด้านสุขภาพช่องปากในมิติการส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟันฟู ที่มีอยู่ยังไม่เชื่อมโยงอย่างครบวงจร 4. การขับเคลื่อนให้ประชาชนเข้าถึงผลิตภัณฑ์นวัตกรรมที่มีอยู่ เช่น วัคซีนปาก

ทิศทางแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต (Trend)	ความท้าทายที่ต้องรับมือ (Challenge)
1. ประชาชนมีความต้องการเข้ารับบริการสุขภาพช่องปาก เพื่อความสวยงาม การมีสุขภาพที่ดี รวดเร็ว ทันสมัย มีความเฉพาะเจาะจงเพิ่มขึ้น 2. เทคโนโลยีทันสมัยมากขึ้น การรับรู้เร็วขึ้น การเข้าถึงข้อมูลสุขภาพง่ายขึ้น 3. นโยบายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางด้านการแพทย์และการสาธารณสุขของโลก (Medical and wellness Hub)	1. การมีข้อมูลทางด้านสุขภาพช่องปากเพิ่มมากขึ้น 2. ภาวะวิกฤติ เช่น เกิด Pandemic Disease ภาวะสงคราม ภัยพิบัติ 3. ค่านิยมการบริโภค การแข่งขันภาคอุตสาหกรรม และเครื่องมือ 4. รูปแบบการดำรงชีวิตของประชาชนเปลี่ยนไป มีความเป็นชุมชนเมืองมากขึ้น 5. ประชาชนมีอายุที่ยืนยาวขึ้น ทำให้เกิดความเสื่อมและโรคด้านสุขภาพช่องปากเพิ่มขึ้น ทำให้การรักษามีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น 6. มีผลิตภัณฑ์สุขภาพช่องปากที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น ทำให้การตรวจสอบ ควบคุมคุณภาพมาตรฐานไม่ทั่วถึง

4. เป้าประสงค์/ตัวชี้วัดของแผนงานหลักด้านสุขภาพช่องปาก

4.1 เป้าประสงค์ ประชาชนทุกช่วงวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดี ได้รับการส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปากที่เหมาะสมเฉพาะบุคคล และสามารถดูแลตนเองเบื้องต้นได้

4.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	2566	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงบริการ Advanced oral health promotion and wellness (ใน หน่วย บริการเป้าหมาย)	23	25	27	29	31
2. ร้อยละของประชาชนทุกกลุ่มวัยที่มารับบริการ ในหน่วยบริการเป้าหมาย มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก	40	45	50	55	60

5. แผนงานย่อย

5.1 แผนงานย่อยที่ 1 พัฒนาระบบบริการส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปากขั้นสูง (Advanced oral health promotion and wellness system)

● ตัวชี้วัดแผนงานย่อย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	2566	2567	2568	2569	2570
1. จำนวนหน่วยบริการสังกัดกรมอนามัยที่ดำเนินการตามแนวทาง Advanced oral health promotion and wellness	10	15	-	-	-
2. ร้อยละของโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลศูนย์ ที่ดำเนินการตามแนวทาง Advanced oral health promotion and wellness	-	20	30	40	50
3. ร้อยละของทันตบุคลากรในหน่วยบริการเป้าหมาย ได้รับการอบรมหลักสูตรผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปาก	-	50	50	50	50

● มาตรการสำคัญ

1) ออกแบบและจัดทำแนวทาง Advanced oral health promotion and wellness ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย บริการเฉพาะตามกลุ่มวัย ภาวะโรค และความพิการ ตลอดจนการทดลองใช้และประเมินผล

2) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพหน่วยบริการให้สามารถจัดบริการ Advanced oral health promotion and wellness โดยพัฒนาตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทติยภูมิ ตติยภูมิ และศูนย์เชี่ยวชาญ

3) สร้างเทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพช่องปากที่เหมาะสมเฉพาะบุคคล

4) พัฒนาระบบทันตกรรมทางไกล (Teledent) เพื่อสนับสนุนการจัดบริการ advanced oral health promotion

5) จัดทำหลักสูตรความเชี่ยวชาญด้านส่งเสริมสุขภาพช่องปากร่วมกับหน่วยงานด้านการศึกษา และพัฒนาศูนย์ฝึกอบรม Training for Trainer

6) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่ทันสมัย ทันเวลา สามารถเชื่อมโยงกับระบบสุขภาพอื่น ๆ ได้

5.2 แผนงานย่อยที่ 2 พัฒนาความรู้ด้านสุขภาพช่องปากและระบบส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปากของชุมชน

● ตัวชี้วัดแผนงานย่อย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	2566	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของประชาชนทุกกลุ่มวัยที่มารับบริการในหน่วยบริการเป้าหมาย มีความรู้ด้านสุขภาพช่องปาก	40	45	50	55	60

● มาตรการสำคัญ

1) พัฒนาเครื่องมือ/นวัตกรรมในการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพช่องปาก

2) พัฒนากลไกการขับเคลื่อนความรู้ด้านสุขภาพช่องปาก โดยบูรณาการผ่านการทำงานของทีมสุขภาพ และคณะกรรมการสุขภาพระดับตำบล อำเภอ

3) กำหนดนโยบายระดับประเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปากของชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและท้องถิ่นในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนมาตรการด้านสุขภาพช่องปาก

4) พัฒนาศักยภาพชุมชน/พื้นที่ ให้สามารถเฝ้าระวังและจัดการด้านสุขภาพช่องปากจากข้อมูลของพื้นที่โดยชุมชนเอง ต่อการเตือนภัยด้านสุขภาพช่องปาก เมื่อมีเหตุปัจจัยเสี่ยงในพื้นที่

6. แผนการจัดบริการ (Service plan)

ประเด็น	Primary Care	Secondary Care/ Tertiary Care	Excellent Center
หญิงตั้งครรภ์			
Service delivery	- การตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก - การขัดทำความสะอาดฟัน - ให้ความรู้และฝึกปฏิบัติในการดูแลสุขภาพช่องปาก - การจัดบริการให้คำปรึกษาด้านการบริโภค - คัดกรองความเสี่ยงการเกิดฟันผุ จากค่าความเป็นกรดในน้ำลายตรวจจำนวนเชื้อจุลินทรีย์ในน้ำลาย	บริการระดับ Primary care+ - ตรวจเพิ่มเติมตามความจำเป็นในการวินิจฉัย/รักษา เช่น ตรวจทางภาพถ่าย - ให้คำปรึกษาและวางแผนการรักษาฟันกรณีพบปัญหา - การบูรณะฟันและป้องกันการลุกลามของโรคฟันผุ เช่น การทำ SMART	บริการระดับ Secondary Care/Tertiary Care + - รักษาโรคเหงือกและปริทันต์อักเสบในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ - การรักษาแบบ complete case และติดตามเฝ้าระวัง
Technology /เครื่องมือสนับสนุน	- เครื่องมือเพื่อตรวจประเมินคัดกรอง เช่น mobile app. Test kit เครื่องให้บริการอัตโนมัติ (Kiosk) Saliva-Check Buffer Kit - สื่อส่งเสริมทันตสุขภาพ - เครื่องมือทันตกรรม	- เครื่องมือทันตกรรมทั่วไปและเฉพาะทาง - เครื่องมือและห้องวินิจฉัยทางรังสี - CRT bacteria test kit (VIVADENT) - Saliva-check mutans (GC)	- ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการหยุดยั้งการเกิดฟันผุ เช่น ฟลูออไรด์ หมายเหตุ ฝรั่งไซลิทอล การใช้ผลิตภัณฑ์ไบโอโอดีก - เครื่องมือและอุปกรณ์การรักษาที่ทันสมัย เช่น การใช้เลเซอร์ในการบูรณะฟัน - การรักษาภายใต้การลดความเจ็บปวดหรือการใช้ยาร่วมเพื่อการผ่อนคลาย เช่น การใช้ยาสลบหรือการรักษา ร่วมกับ การใช้ในตรัสออกไซด์ออกซิเจน
Health workforce	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากรที่ผ่านการอบรมหรือทันตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
ปฐมวัย			
Service delivery	- ตรวจคัดกรองช่องปาก - ประเมินความเสี่ยงการเกิดโรคในช่องปากรายบุคคล - วางแผนให้คำแนะนำ/	บริการระดับ Primary care+ ตรวจเพิ่มเติม ตามความจำเป็นในการวินิจฉัย/รักษา เช่น ตรวจทางภาพถ่าย	บริการระดับ Secondary Care/Tertiary Care + การให้บริการคัดกรองที่ซับซ้อน เช่น การตรวจ host

ประเด็น	Primary Care	Secondary Care/ Tertiary Care	Excellent Center
	จัดบริการส่งเสริม/ป้องกันโรค รายบุคคล เช่น การเคลือบ หลุมร่องฟัน fluoride เฉพาะที่	■ ให้การรักษาทางทันตกรรม และคงสภาพ เพื่อป้องกันการ ลุกลามของโรค และป้องกัน การสูญเสียฟัน เช่น บริการ อุด ถอน เจาะระบายหนอง เฉพาะที่ involve space, Ludwig angina ■ ให้บริการทันตกรรมทางไกล (Tele dentistry) ■ ติดตามประเมินสุขภาพช่อง ปากตามความเสี่ยง หลังจาก ให้การรักษาเสร็จแล้ว (Follow up) ■ วางแผนระบบการส่งต่อที่มี คุณภาพ	factors ■ การให้บริการทางทันตกรรม และใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น painless dentistry, laser technology และ 3D printing ■ ผลัดภักดิ์ที่ใช้ในการหยุดยั้ง การเกิดฟันผุ เช่น การใช้ ผลัดภักดิ์ไบโอโอติก
Technology /เครื่องมือ สนับสนุน	■ เครื่องมือเพื่อตรวจประเมิน คัดกรอง เช่น mobile app. Test kit เครื่องให้บริการ อัตโนมัติ (Kiosk) ■ สื่อส่งเสริมทันตสุขภาพ ■ เครื่องมือทันตกรรม	■ เครื่องมือทันตกรรมทั่วไปและ เฉพาะทาง ■ เครื่องมือและห้องวินิจฉัยทาง รังสี ■ ระบบการ follow up และ แนวทางการส่งต่อเพื่อการ รักษา	■ เครื่องมือlab ในการตรวจ host factors เช่น electromicroscope ■ เครื่องมือทันตกรรมเฉพาะ ทาง ■ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทาง ทันตกรรม เช่น bio-mimic materials, quick sleep needle เป็นต้น ■ ห้องผ่าตัดทางทันตกรรม
Health workforce	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากรที่ผ่านการอบรม หรือทันตบุคลากรที่มีความ เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
วัยเรียน วัยรุ่น			
Service delivery	■ ตรวจคัดกรองช่องปาก ■ ประเมินความเสี่ยงการเกิด โรคในช่องปากรายบุคคล ■ วางแผนให้คำแนะนำ/ จัดบริการส่งเสริม/ป้องกันโรค รายบุคคล เช่น การเคลือบ หลุมร่องฟัน fluoride	บริการระดับ Primary Care + ■ ตรวจเพิ่มเติม ตามความ จำเป็นในการวินิจฉัย/รักษา เช่น ตรวจทางภาพถ่าย ■ ให้การรักษาทางทันตกรรม และคงสภาพ เพื่อป้องกันการ ลุกลามของโรค และป้องกัน	บริการระดับ Secondary Care/Tertiary Care + ■ การให้บริการคัดกรองที่ ซับซ้อน เช่น การตรวจ host factors ■ การให้บริการทางทันตกรรม และใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น

ประเด็น	Primary Care	Secondary Care/ Tertiary Care	Excellent Center
	เฉพาะที่	การสูญเสียฟัน เช่น บริการ อุด ถอน เจาะระบายหนอง เฉพาะที่ involve space, Ludwig angina การใส่ mouth guard กรณีเล่นกีฬา เสี่ยงต่อการบาดเจ็บของ กระดูกและฟัน ▪ ให้บริการทันตกรรมทางไกล (Tele dentistry) ▪ ติดตามประเมินสุขภาพช่อง ปากตามความเสี่ยง หลังจาก ให้การรักษาเสร็จแล้ว (Follow up) ▪ วางแผนระบบการส่งต่อที่มี คุณภาพ	painless dentistry, laser technology และ 3D printing ▪ ให้บริการทันตกรรมเพื่อความ สวยงาม เช่น จัดฟัน ครอบฟัน ฟอกสีฟัน
Technology /เครื่องมือ สนับสนุน	▪ เครื่องมือเพื่อตรวจประเมิน คัดกรอง เช่น mobile app. Test kit เครื่องให้บริการ อัตโนมัติ (Kiosk) ▪ สื่อส่งเสริมทันตสุขภาพ ▪ เครื่องมือทันตกรรม	▪ เครื่องมือทันตกรรมทั่วไปและ เฉพาะทาง ▪ เครื่องมือและห้องวินิจฉัยทาง รังสี ▪ ระบบการ follow up และ แนวทางการส่งต่อเพื่อการ รักษา	▪ -เครื่องมือlab ในการตรวจ host factors เช่น electromicroscope ▪ เครื่องมือทันตกรรมเฉพาะ ทาง ▪ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทาง ทันตกรรม เช่น bio-mimic materials, quick sleep needle เป็นต้น ▪ ห้องผ่าตัดทางทันตกรรม
Health workforce	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากรที่ผ่านการอบรม หรือทันตบุคลากรที่มีความ เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
วัยทำงาน			
Service delivery	▪ คัดกรองความเสี่ยงการเกิด โรคในช่องปากผ่านเครื่องมือ ดิจิทัล เช่น H4U App.Fun D ▪ คัดกรองความเสี่ยงการเกิด ฟันผุ จากค่าความเป็นกรดใน น้ำลาย ตรวจจำนวน เชื้อจุลินทรีย์ในน้ำลาย	บริการระดับ Primary Care + ▪ ตรวจสุขภาพช่องปาก และ วางแผนการรักษา (comprehensive oral examination and treatment plan) ▪ ตรวจสภาวะปริทันต์	บริการระดับ Secondary Care/Tertiary Care + ▪ คัดกรองความเสี่ยงการเกิด โรคในช่องปากผ่านเครื่องมือ ดิจิทัล เช่น H4U App.Fun D ▪ คัดกรองความเสี่ยงการเกิด ฟันผุ จากค่าความเป็นกรด

ประเด็น	Primary Care	Secondary Care/ Tertiary Care	Excellent Center
	▪ คัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก ผ่าน application ▪ บริการฝึกทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเอง เช่น ฝึกทักษะการแปรงฟัน ใช้อุปกรณ์เสริมดูแลสุขภาพช่องปาก ให้สุศึกษาเรื่องการบริโภคอาหาร ให้คำปรึกษาเลิกบุหรี่ ▪ ทาฟลูออไรด์เพื่อป้องกันฟันผุ	▪ ตรวจสอบสมบัติของน้ำลาย ▪ ตรวจจำนวนเชื้อจุลินทรีย์ ▪ คัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปากโดยทันตแพทย์ ▪ ให้การส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟันพุทางทันตกรรม และคงสภาพ เพื่อป้องกันการลุกลามของโรค และป้องกันการสูญเสียฟัน ▪ ให้บริการดูแลฟันพุภายหลังการรักษาโรคมะเร็งช่องปาก เช่น ตรวจช่องปาก จ่ายเจลลิโกซนา ทาฟลูออไรด์ ▪ ให้บริการดูแลฟันพุในผู้ป่วย NCDs เช่น จ่ายวันชุ่มปากเนื่องจากปากแห้ง ▪ ติดตามประเมินสุขภาพช่องปากตามความเสี่ยง หลังจากให้การรักษาเสร็จแล้ว (Follow up) ▪ วางแผนระบบการรับส่งต่อที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	ในน้ำลาย ตรวจจำนวนเชื้อจุลินทรีย์ในน้ำลาย ▪ คัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก ผ่าน application ▪ บริการฝึกทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเอง เช่น ฝึกทักษะการแปรงฟัน ใช้อุปกรณ์เสริมดูแลสุขภาพช่องปาก ให้สุศึกษาเรื่องการบริโภคอาหาร ให้คำปรึกษาเลิกบุหรี่ ▪ ทาฟลูออไรด์เพื่อป้องกันฟันผุ
Technology /เครื่องมือสนับสนุน	▪ เครื่องมือเพื่อตรวจประเมินคัดกรอง เช่น mobile app. Test kit เครื่องให้บริการอัตโนมัติ (Kiosk) Saliva-Check Buffer Kit ▪ สื่อส่งเสริมทันตสุขภาพ ▪ - เครื่องมือทันตกรรม	▪ เครื่องมือทันตกรรมทั่วไปและเฉพาะทาง ▪ เครื่องมือและห้องวินิจฉัยทางรังสี ▪ CRT bacteria test kit ▪ Saliva-check mutans	▪ เครื่องมือlab ในการตรวจ host factors ▪ เครื่องมือทันตกรรมเฉพาะทาง ▪ เครื่องมือและห้องวินิจฉัย เช่น กล้องถ่ายภาพและสแกนช่องปาก แบบ 3D ▪ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางทันตกรรม ▪ ห้องผ่าตัดทางทันตกรรม ▪ ตรวจมะเร็งช่องปาก เช่น Fluorescence

ประเด็น	Primary Care	Secondary Care/ Tertiary Care	Excellent Center
			visualization (Oral cancer scanner) การตรวจ gene receptor
Health workforce	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากรที่ผ่านการอบรมหรือทันตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
กลุ่มวัยผู้สูงอายุ			
Service delivery	■ คัดกรองความเสี่ยงการเกิดโรคในช่องปากผ่านเครื่องมือดิจิทัล เช่น H4U App.Fun D ■ คัดกรองความเสี่ยงการเกิดฟันผุ จากค่าความเป็นกรดในน้ำลาย ตรวจจำนวนเชื้อจุลินทรีย์ในน้ำลาย ■ คัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก ผ่าน application ■ บริการฝึกทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเอง เช่น ฝึกทักษะการแปรงฟัน ใช้อุปกรณ์เสริมดูแลช่องปาก ให้สุขศึกษาเรื่องการบริโภคอาหาร ให้คำปรึกษาเลิกบุหรี่ ■ ทาฟลูออไรด์เพื่อป้องกันฟันผุ	บริการระดับ Primary Care + ■ ตรวจสอบสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษา (comprehensive oral examination and treatment plan) ■ ตรวจสอบภาวะปริทันต์ ■ ตรวจสอบภาวะน้ำลายแห้ง ■ ตรวจสอบคุณสมบัติของน้ำลาย ■ ตรวจจำนวนเชื้อจุลินทรีย์ ■ คัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปากโดยทันตแพทย์ ■ ให้การส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟันผุทางทันตกรรม และคงสภาพ เพื่อป้องกันการลุกลามของโรค และป้องกันการสูญเสียฟัน ■ ให้บริการดูแลฟันผุภายหลังการรักษาโรคมะเร็งช่องปาก เช่น ตรวจช่องปาก ถ่ายเจลลิโกลานา ทาฟลูออไรด์ ■ ให้บริการดูแลฟันผุในผู้ป่วย NCDs เช่น ถ่ายฟันขุ่นปากเนื่องจากปากแห้ง ■ ติดตามประเมินสุขภาพช่องปากตามความเสี่ยง หลังจากให้การรักษาเสร็จแล้ว	บริการระดับ Secondary Care/Tertiary Care + ■ ตรวจคัดกรองและให้บริการ Special program สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุที่มีปัญหา Oral hypofunction เช่น ภาวะกลืนลำบาก ภาวะปากแห้ง น้ำลายน้อย ■ คัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งและมะเร็งช่องปาก ด้วยเครื่องมือเฉพาะ ■ Home oral health care สำหรับผู้สูงอายุติดเตียง ผ่านระบบบริการทันตกรรมทางไกล (teledent)

ประเด็น	Primary Care	Secondary Care/ Tertiary Care	Excellent Center
		(Follow up) วางแผนระบบการรับส่งต่อที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	
Technology /เครื่องมือสนับสนุน	- เครื่องมือเพื่อตรวจประเมินคัดกรอง เช่น mobile app. Test kit เครื่องให้บริการอัตโนมัติ (Kiosk) Questionnaire - เครื่องมือสนับสนุนการบริการทันตกรรมทางไกล teledent สำหรับผู้สูงอายุติดบ้าน ติดสังคม - เครื่องมือประกอบการให้สุขศึกษา เช่น Brix refractometer Model สอนทันตสุขศึกษา สื่อ	- CRT bacteria test kit - Saliva-check buffer - Saliva-check mutans - Portable caries detection device - Plaque quantity detector - Intra oral camera	- Oral hypofunction meter: Iowa Oral Performance Instrument (IOPI) - ตรวจมะเร็งช่องปาก เช่น Fluorescence visualization (Oral cancer scanner) การตรวจ gene receptor - เครื่องมือสนับสนุนการบริการทันตกรรมทางไกล teledent
Health workforce	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากร	ทันตบุคลากรที่ผ่านการอบรมทันตบุคลากรเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ
กลุ่มผู้พิการ (ผู้พิการทางการเห็น และผู้บกพร่องทางการได้ยิน)			
Service delivery	- ประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุ (Dental caries risk assessment) - โปรแกรมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากสำหรับผู้พิการทางการเห็น เน้น Audio Tactile Performance and Braille technique โดยเน้นการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล เช่น การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ดูแลความสะอาดช่องปาก การเตรียมตัวก่อนทำหัตถการ การให้คำแนะนำเรื่องโภชนาการ เป็นต้น	บริการระดับ Primary Care + - ประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งในช่องปาก (Oral cancer risk assessment) กรณีอายุเกิน 40 ปี - ประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรคปริทันต์ (Periodontal disease risk assessment) กรณีอายุเกิน 35 ปี - Patient assessment (กรณีมีโรคประจำตัวอื่น ๆ ร่วมด้วย) โดยการส่งปรึกษาแพทย์ก่อนทำหัตถการ - Full mouth dental record - ให้การรักษาทันตกรรม	บริการระดับ Secondary Care/Tertiary Care + บริการทันตกรรมเฉพาะกลุ่มพิเศษ

ประเด็น	Primary Care	Secondary Care/ Tertiary Care	Excellent Center
	- โปรแกรมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน โดยเน้นการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล - ประเมินความเสี่ยงของการเกิดโรคในช่องปาก (Common risk factor) - ประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรคบนตัวฟัน ที่ไม่ได้เกิดจากโรคฟันผุ (Non-caries lesion risk assessment) - Dental Home care - Oral prevention implement (Fluoride and other material)	และคงสภาพ เพื่อป้องกันการลุกลามของโรค และป้องกันการสูญเสียฟัน - ให้บริการดูแลฟันพวยภายหลังการรักษาโรคระยะเรื้อรังช่องปาก เช่น ตรวจช่องปาก ถ่ายเจลลิโกซนา ทาฟลูออไรด์ เป็นต้น - ติดตามประเมินสุขภาพช่องปากตามความเสี่ยง หลังจากให้การรักษาเสร็จแล้ว (Follow up) - วางแผนระบบการส่งต่อที่มีคุณภาพ	
Technology /เครื่องมือสนับสนุน	- เครื่องมือเพื่อตรวจประเมินคัดกรอง เช่น mobile app. Test kit เครื่องให้บริการอัตโนมัติ (Kiosk) - สื่อส่งเสริมทันตสุขภาพสำหรับผู้พิการ เช่น Model สอนทันตสุขศึกษา วิดีทัศน์ สอนสุขศึกษา - เครื่องมือทันตกรรม - ห้องสอนสุขศึกษาสำหรับผู้พิการ	- เครื่องมือทันตกรรมทั่วไปและเฉพาะทาง - เครื่องมือและห้องวินิจฉัยทางรังสี - ระบบการ follow up และแนวทางการส่งต่อเพื่อการรักษา - Portable caries detection device - Fluorescence visualization (Oral cancer scanner)	- Special unit - ห้องบริการทันตกรรมสำหรับกลุ่มพิเศษ - โครงสร้างอาคารที่เอื้อต่อคนพิการ - สื่อส่งเสริมทันตสุขภาพสำหรับผู้พิการ เช่น ATP device
Health workforce	ทันตบุคลากร และล่ามภาษามือสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน	ทันตบุคลากร และล่ามภาษามือสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน	ทันตบุคลากรที่ผ่านการอบรมและทันตบุคลากรเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ และล่ามภาษามือสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน

หมายเหตุ

- ขอให้ส่งข้อมูลให้กองแผนงานทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
planningpolicy@anamai.mail.go.th
 ภายในวันที่ 8 มีนาคม 2565